

บรรณานุกรม

การค้าต่างประเทศ, กรม. 2530. จีเอสพีเทรดแพร์ พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.

การค้าต่างประเทศ, กรม. 2543. ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป.

www.dft.moc.go.th. (25 ตุลาคม).

เกริกไกร จีระแพทย์. 2538. การเจรจาการค้าระหว่างประเทศของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต หลักสูตรตรวปอ. รุ่นที่ 7 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. เศรษฐกิจกิจการเกษตร, สำนักงาน. 2540. เป้าหมายการผลิตสินค้า
เกษตรกรรมที่สำคัญ ปี 2540/2541. กรุงเทพฯ.

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2542. สถิติการค้าสินค้า
เกษตรกรรมไทยกับต่างประเทศ 2542. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็น.ที.

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. 2537. รายงานการประชุมวิชาการข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าว
แห่งชาติครั้งที่ 1 : ข้าวใหม่ของชาวไทย. กรุงเทพฯ

โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์. 2534. นโยบายการเกษตรกับความเป็นประเทศอุตสาหกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1.
1,000 เล่ม. กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย สถาบันนโยบายศึกษา.

ณัฐตินา ศานติยานนท์. 2543. รายงานการประชุม คณะกรรมการเทคนิคกว่าด้วยแหล่งกำเนิด
สินค้าครั้งที่ 18 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม เสนอต่ออธิบดีกรมศุลกากร
(มีนาคม)

ดิณ ปรัชญพฤทธิ. 2527. ทฤษฎีองค์การ. 3,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2538. ยกเครื่องรัฐบาลกรณีศึกษาการสร้างรัฐบาลใหม่ของสหรัฐอเมริกา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2539. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ. 1,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2541. เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย. 2,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). ฝ่ายวิจัย. 2542. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า. กรุงเทพมหานคร:
ศรีสยามการพิมพ์.

ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน), ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม. 2538. ข้อตกลงแกตต์
ผลกระทบและการปรับขีดความสามารถของไทย. กรุงเทพฯ : (ม.ป.ท.)

นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. เกษตรกรรมยุคใหม่ ความหวังของเกษตรกรไทยในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์มัลชัย.

บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล คอนซัลแทนซี เน็ทเวอร์ค จำกัด. 2542. รายงานขั้นสุดท้ายโครงการ
ศึกษาประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านความสามารถในการแข่งขัน. (ม.ป.ท.)

พรพิมล สันติมนีรัตน์. 2539. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร (ม.ป.ท.)

พรสันต์ ศรียาภัย, กรมการค้าต่างประเทศ. 2543. กฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ระบบสิทธิพิเศษ :
เอกสารประกอบการสัมมนา "สถานะล่าสุดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้
WTO" 17 พ.ย. 43 ณ โรงแรม เอส ดี อเวนิว ปิ่นเกล้า กทม.

พาณิชย์, กระทรวง. 2540. มาตรฐานข้าวไทย. กรุงเทพฯ

พิทยา บวรวัฒนา. 2541. รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา (คศ. 1827-คศ. 1970). 1,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิทยา บวรวัฒนา. 2541. ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. 1,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศักติโสภาคการพิมพ์.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ศูนย์บริการวิชาการ. 2540. รายงานการศึกษาผลกระทบจากการเปิดตลาดสินค้าเกษตร 23 รายการ ตามพันธกรณีขององค์การการค้าโลก. กรุงเทพฯ (ม.ป.ท.)

วิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, สถาบัน. 2541. โครงการกลยุทธ์การพัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มสมรรถนะของภาคเกษตร. (ม.ป.ท.) : 70, 99-100

วิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, สถาบัน. 2541. รายงานการวิจัยเรื่องโครงการศึกษาพยากรณ์การส่งออกสินค้าสำคัญ (20 รายการ) ของไทยในตลาดโลก. (ม.ป.ท.)

วิล วรรณวิงศ์. 2541. บทบาทของกรมศุลกากรในการส่งเสริมการส่งออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระชัย เพียรเพิ่มภัทร. 2527. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ระบบ GSP. กรุงเทพฯ : กรมการค้าต่างประเทศ

ศรีวงศ์ สุมิตร และสาลินี วรรณชูร. 2536. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, จิรศักดิ์ จิยะจันทร์, ลัทธிகาล ศรีวรรณย์ และสมชาย หิรัญกิตติ. 2541. องค์การและการจัดการ. 2,000 เล่ม. กรุงเทพฯ : วีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด.

ศุลกากร, กรม. 2542. พิกัดอัตราศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. 2/2541 (สมน. 1). (ม.ป.ท.)

เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. 2537. คำแปลกรรมการสุดท้ายรวบรวมผลการเจรจาการค้าภาคี
รอบอูรุกวัย. (ม.ป.ท.)

เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. สำนักเจรจาการค้าภาคี. 2543. www.moc.go.th/thai/dbe
(23 ตุลาคม) : 1-2

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2537. อนาคตข้าวไทยในระยะ 10 ปีข้างหน้า. (ม.ป.ท.)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2542. โครงการแผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์พ.ศ. 2540-
2549 รายงานทิศทางการค้าและการค้าไทย: ภาคการค้าระหว่างประเทศ. (ม.ป.ท.)

สมภพ ธีรอำพน, กรมการค้าต่างประเทศ. 2543. สถานะล่าสุดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้
WTO. กรุงเทพมหานคร : กรมการค้าต่างประเทศ (อัสสัมชัญ)

สุนันทา เลานันท์. 2541. การพัฒนาองค์การ. (ม.ป.ท.)

อัมมาร สยามวาลา และวิโรจน์ ณ ระนอง. 2533. ประมวลความรู้เรื่องข้าว. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ
: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ภาษาอังกฤษ

Danial Katz and Robert L. Kahn. 1978. The Social Psychology of Organization" 2nd ed.
New York : John Wiley & Sons.

David Osborne and Ted Gaebler. 1992. Reinventing Government : How the Entrepreneurial Spirit is Trausforming the Public Sector from Schoolhouse to Statehouse. City
Hail to Pentagon : Addison – Wesley.

Gareth Morgan. 1997. Images of Organization. 2nd ed. California : SAGE Publications.

Henry Mintzberg. 1983. The Structure in Five : Designing Effective Organizations. New
Jersey : Prentice – Hall Inc.

WCO. 2000. The Harmonized Non-Preferential Rules of Origin. Regional Seminar held in
Krabi, Thailand : 2,

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

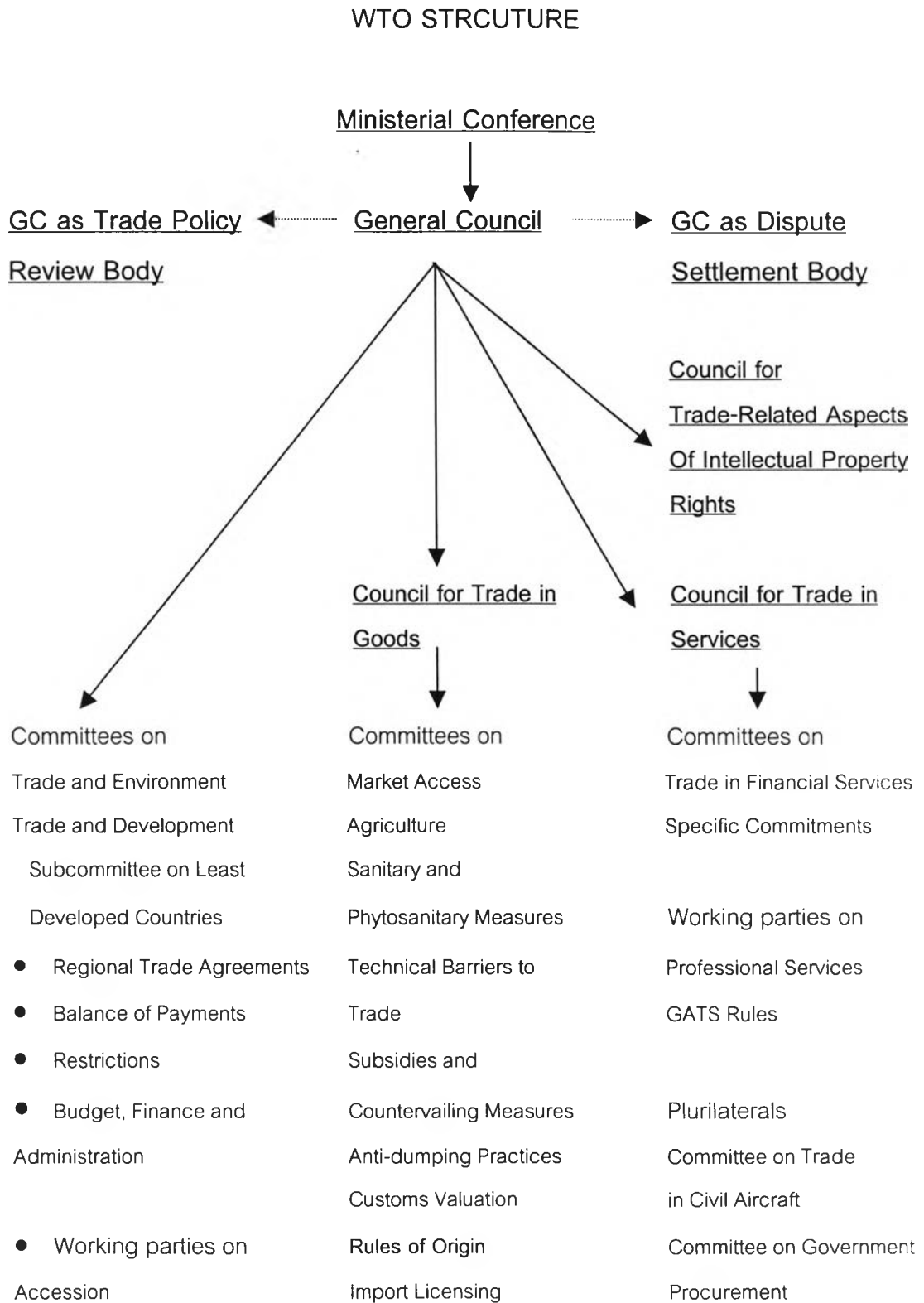
ตัวอย่างกรณีพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ อันเกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิดสินค้า โดยการใช้หลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศในการพิจารณา (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน, 2542:2)

- ฟิลิปปินส์ร้องเรียนต่อคณะกรรมการกำกับและดูแลการค้าสิ่งทอ (Textiles Monitoring Body) ของ WTO เมื่อสินค้าสิ่งทอจากฟิลิปปินส์ได้ถูกยกเลิก การส่งออกอย่างกะทันหัน ภายหลังจากที่กฎแหล่งกำเนิดสินค้าสิ่งทอฉบับใหม่ของ สหรัฐมีผลบังคับใช้ ส่งผลให้ธุรกิจสิ่งทอขนาดกลางและขนาดเล็กต้องปิดตัวลงและมีคนตกงานนับพันคน
- สหรัฐฯ นำเข้าชิ้นส่วนของเครื่องถ่ายเอกสารจากญี่ปุ่นแล้วนำมาประกอบในประเทศและส่งออกไปขาย EU EU ได้แย้งว่าสินค้านี้ดังกล่าวมีแหล่งกำเนิด เป็นญี่ปุ่นโดยได้ส่งเจ้าหน้าที่มาตรวจสอบและตัดสินว่ากระบวนการผลิตนั้น ถือเป็นกระบวนการที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอย่างเพียงพอ ซึ่งสหรัฐฯ ได้แย้งว่า การประกอบดังกล่าวได้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอีกหลายอย่างรวมทั้งการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ แต่ EU อ้างว่าได้ตรวจสอบแล้วโดยอ้างกฎแหล่งกำเนิดสินค้า เกี่ยวกับเครื่องถ่ายเอกสารโดยเฉพาะของ EU อันเป็นหลักเกณฑ์ที่ปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศของตน
- ไทยตีตราแถมเมื่อสหรัฐฯ ตั้งข้อสงสัยว่าไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการหลบเลี่ยง ภาษีธรรมนิยมพิเศษ AD (Anti-Dumping) ของบริษัทผลิตโทรทัศน์สีของ เกาหลีใต้โดยการย้ายฐานการผลิตเข้ามาในประเทศไทยในขณะที่ยังไม่ สามารถสรุปได้ว่ากฎแหล่งกำเนิดสินค้าที่สหรัฐฯ ใช้ยังมีความเหมาะสมเพียงใด ในการตัดสินแหล่งกำเนิดสินค้าเกี่ยวกับเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว
- ผลิตภัณฑ์แผงวงจรรวม (Integrated circuits) EU มีหลักเกณฑ์ในการ พิจารณาแหล่งกำเนิด โดยถือว่ากระบวนการกักตุนพรินท์เป็นกระบวนการ เปลี่ยนแปลงขั้นสุดท้าย ที่จะทำให้ได้แหล่งกำเนิดของแผงวงจรรวม เนื่องจาก ในสหภาพยุโรปมีบริษัทที่ดำเนินกิจการกักตุนพรินท์จำนวนมาก จึงเป็นการ

กำหนดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในกลุ่มของตน แต่สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นถือว่าการประกอบและตรวจสอบกระบวนการผลิตขั้นสุดท้ายนั้น ควรจะได้แหล่งกำเนิดเพราะมีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น รวมทั้งค่าแรงที่สูง จึงคัดค้านความเห็นของ EU

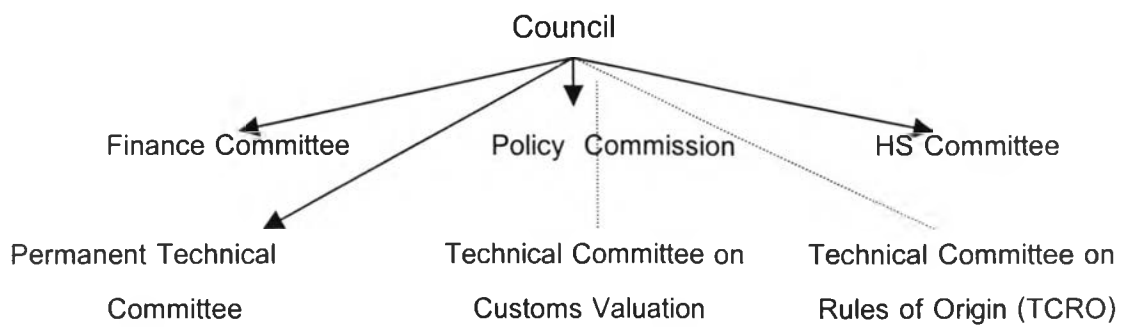
- สวิสเซอร์แลนด์นำเข้าส่วนประกอบของปากกาจากสหรัฐอเมริกามาประกอบในประเทศแล้วส่งไปขายฝรั่งเศสซึ่งจะได้สิทธิพิเศษในเรื่องภาษีตาม EFTA แต่ฝรั่งเศสตรวจสอบแล้วบอกกระบวนการประกอบไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายของ EFTA แหล่งกำเนิดของปากกาเป็นของสหรัฐอเมริกา สวิสเซอร์แลนด์จึงนำเรื่องฟ้องศาลประชาคมยุโรป
- สหภาพยุโรปนำเข้าสารเคมีอินจากรัสเซียและโปแลนด์ นำมาทำความสะอาดและบรรจุหีบห่อใหม่แล้วส่งออก ผู้นำเข้าแสดงแหล่งกำเนิดเป็นสหภาพยุโรป ศาลประชาคมยุโรป พิจารณาแล้วตัดสินว่ากระบวนการทำความสะอาดและบรรจุหีบห่อใหม่ไม่ใช่กระบวนการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Substantial Transformation) ที่จะทำได้แหล่งกำเนิดสินค้า

แผนภาพที่ ก-1 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์การการค้าโลกกับองค์การ
 ศุลกากรโลก (Interaction between WTO and WCO)

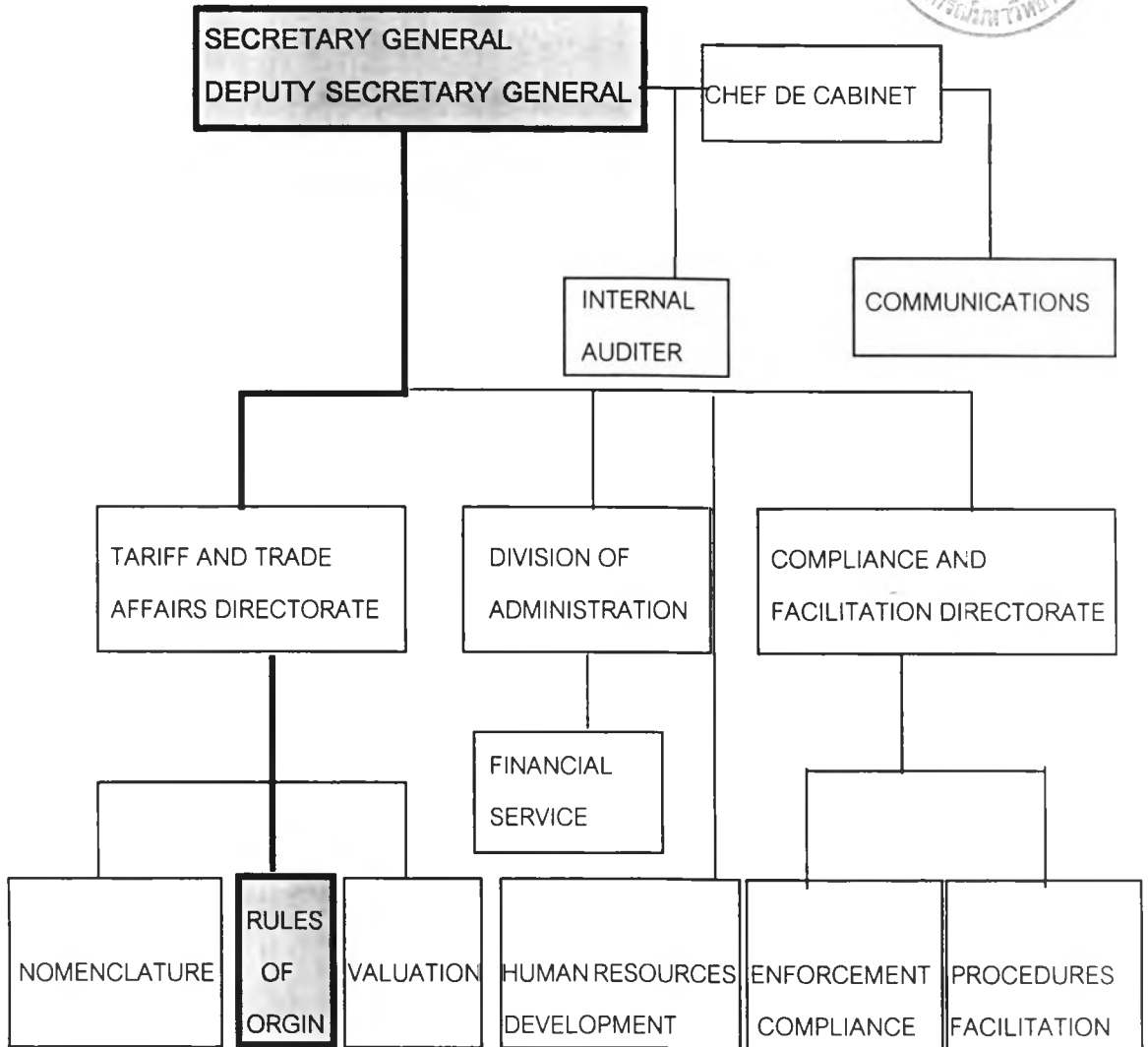

- Working groups on
 - the Relationship between Trade and Investment
 - The Interaction between Trade and Competition Policy
 - Transparency in Government Procurement
- Trade-related Investment Measures
- Safeguards
- Textiles Monitoring Body
- Working parties on
 - State-Trading Enterprises
 - Preshipment Inspection

WCO STRUCTURE

แผนภาพที่ ก-2 การแบ่งสายงานของ WCO

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการใช้หลักเกณฑ์กฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ WTO พิจารณาแหล่งกำเนิดของสินค้ากลุ่มตะกร้า 1 (Basket 1) ซึ่งเป็นสินค้าที่คณะกรรมการทางเทคนิคกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ WTO ได้ตกลงใจในหลักเกณฑ์แล้ว (ธนาคารกรุงเทพจำกัด มหาชน, 2542:26-37) เช่น

- ไทยนำเข้าตามพิกัดฯ 54.07 เข้ามาจากจีน แล้วมาผ่านกระบวนการพิมพ์ลาย แล้วส่งออก ฝ้านี้จะไม่ได้แหล่งกำเนิดประเทศไทย ถ้าหากนำเข้าที่ขังไม่ได้ฟอก ย้อม เข้ามาแล้วผ่านกระบวนการ ฟอก ย้อม พิมพ์ลาย และฟินีซิง (Finishing) แล้วส่งออก ฝ้านั้นจึงจะได้แหล่งกำเนิดของไทย
- ไช้สัตว์ปีกที่มีเปลือกหุ้มจะอยู่ในสภาพสด ทำให้สุก หรือจัดทำไว้เพื่อไม่ให้เสียพิกัดฯ 04.07 จะได้แหล่งกำเนิดเป็นของไทย เมื่อสัตว์ซึ่งเป็นเจ้าของไช้ดังกล่าว เกิด ถูกเลี้ยง เติบโต ล่า ดัก ตก (ปลา) จับหรือรวบรวมในประเทศไทย (หลัก WO)
- ถ้าหากนำเข้าไส้สัตว์ปีกมีเปลือกสด เข้ามาจากต่างประเทศ แล้วนำมาต้มในประเทศไทย ไช้สัตว์ปีกต้มสุกนั้นไม่ได้แหล่งกำเนิดเป็นของไทย เป็นของประเทศที่ไทยนำเข้า (หลัก WO)
- นม หรือครีม พิกัด 04.01 ได้จากสัตว์หรือพืชซึ่งเกิด เติบโตในประเทศไทย สินค้านม หรือครีมดังกล่าวมีแหล่งกำเนิดเป็นของไทย (หลัก WO)
- ไทยปลูกข้าวสาลี แล้วนำข้าวสาลีนั้น (พิกัด 10.01) ไปผ่านกระบวนการผลิตเป็นข้าวสาลี (พิกัด 11.01) แล้วส่งออก แบ่งข้าวสาลีนี้มีแหล่งกำเนิดเป็นของไทย (หลัก WO)
- ถ้าไทยนำเข้าแบ่งสาลี (พิกัด 10.01) จากต่างประเทศ แล้วนำมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นแบ่งข้าวสาลี (พิกัด 11.01) ในไทย แบ่งนี้มีแหล่งกำเนิดเป็นของไทย ตามหลักการเปลี่ยนตอน change of chapter CC
- ถ้าไทยนำเข้าแบ่งข้าวสาลี (พิกัด 11.01) ลักษณะเป็นของกอง (bulk) จากต่างประเทศ แล้วนำมาแยกบรรจุเป็นหีบห่อและติดฉลากในไทย แบ่งข้าวสาลีบรรจุหีบห่อใหม่นี้ยังคงพิกัดเดิม โดยมีแหล่งกำเนิดเป็นของประเทศที่ไทยนำเข้า กระบวนการแบ่งบรรจุใหม่ ถือเป็นกระบวนการจัดทำอย่างง่าย (minimal operation or process ตารางที่ 2.3) ไม่ได้ทำให้แหล่งกำเนิดของแบ่งสาลีเป็นของไทย

- ไม้หรือหีบ ก่อ่ง ประดับด้วยมุก แกะสลัก (พิกัด 44.20) ผลิตและใช้ไม้ที่ปลูก เติบโตในไทย ผลิตภักด์ดังกล่าวได้แหล่งกำเนิดเป็นของไทย (หลัก WO)
- ถ้าไทยนำเข้าไม้ (พิกัด 44.09) จากต่างประเทศ แล้วนำเข้ามาผลิตเป็นของสำเร็จรูปในเมืองไทยโดยใช้วัตถุดิบอื่น ๆ ภายในประเทศ แล้วส่งออกสินค้าไม้ประดับด้วยมุกหรือหีบ ก่อ่ง (พิกัด 44.20) แหล่งกำเนิดของสินค้านี้เป็นของไทย (หลักการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด Change of Tariff Heading: CTH)
- ถ้าหากไทยนำเข้าไม้ประดับมุก (พิกัด 4420.901) จากต่างประเทศ แล้วนำเข้ามาดัดแปลงทำเป็นรูปแกะสลักหรือทำเป็นเครื่องประดับอื่น ๆ ทำด้วยไม้ (พิกัด 4420.10) จะเห็นว่าสินค้าที่นำเข้าพิกัด 4420.901 แล้วมีการจัดทำเป็นของตามพิกัด 4420.10 มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดประเภทย่อยระดับตัวที่ 5 และ 6 (Change of Tariff Sub-heading : CTSH)
- ไทยทำส่งออก ส่งออกโดยทำจากต้นกกที่ปลูกในประเทศไทย เสื้อที่ทำส่งออกนี้ จะมีแหล่งกำเนิดของไทย (ตามหลัก WO)
- ถ้าหากไทยทอเสื้อส่งออกโดยนำเข้าต้นกกจากต่างประเทศ เช่น จีน แหล่งกำเนิดของเสื้อคือประเทศไทย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตอนของสินค้าเกิดขึ้นจากพิกัด 0604.91 หรือ 0604.99 เป็นเสื้อพิกัด 4601.20 (Change of Chapter: CC)
- ถ้าหากไทยนำเข้าสิ่งถักสานซึ่งอยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปพิกัด 4601.10 จากต่างประเทศ เข้ามาแล้วผ่านกระบวนการตัด เย็บขอบริมทำเป็นชิ้น ๆ แล้วเย็บประกอบเป็นเสื้อส่งออกพิกัด 4601.20 สินค้าส่งออกนี้ได้แหล่งกำเนิดเป็นของไทยตามหลักการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัดย่อย (CTS)

ตารางที่ ข-1 ตัวอย่างรายการสินค้าที่ TCRO สรุปความตกลงแล้วใช้หลักเกณฑ์
การได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยมีการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด (CTH)

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
4	04.05	เนย ไขมัน	CTH
7	07.14	หัวมันสำปะหลัง มันสำปะหลังอัดเม็ด	CTH, เว้นแต่พิกัด 11.06
11	11.08-11.09	สตาร์ช อินซูลิน กลูเตนจากข้าวสาลี	CTH
17	17.04	ขนมทำจากน้ำตาล ช็อกโกแลต	CTH
19	1901.90	อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ	CTH
19	1902.11-1902.19	สเปกเก็ตตี้ ก๋วยเตี๋ยว	CTH
19	19.03-19.04	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ข้าวโพดคั่ว	CTH
21	2102.10	ยีสต์ชนิดทวีตัวได้	CTH
21	21.05	ไอศกรีม น้ำแข็งหวาน	CTH
22	22.03-22.06	เบียร์ ไวน์เครื่องดื่มอื่น ๆ ที่ได้จากการหมัก	CTH
23	23.01-23.07	กากและเศษอาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์	CTH
24	24.02-24.03	ชีการ์ บุหรี่	CTH
25	2522.10	ควิกไลม์	CTH
25	2522.30	ไฮดรอลิกไลม์	CTH
27	27.04-27.06	โค้ก ก๊าซถ่านหิน	CTH
28	28.02-28.03	กำมะถัน คาร์บอน	CTH
30	3001.10	ต่อม อวัยวะแห่งใช้รักษาโรค	CTH
31	31.10-31.04	ปุ๋ยคอก ปุ๋ยที่ได้จากแร่ เช่น ปุ๋ยยูเรีย	CTH
32	3202.10	สารอินทรีย์สังเคราะห์ใช้ฟอกหนัง	CTH
34	34.03.34.04	สิ่งปรุงแต่งใช้หล่อลื่น ไซเทียม	CTH
34	34.06-34.07	เทียนไข เพสต์สำหรับทำแบบ	CTH

ตารางที่ ข-1 (ต่อ) ตัวอย่างรายการสินค้าที่ TCRO สรุปความตกลงแล้วให้หลักเกณฑ์
การได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยมีการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด (CTH)

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
36	36.01-36.05	วัตถุดิบเปิด ดอกไม้เพลิง ไม้ขีดไฟ	CTH
36	36.06	เชื้อเพลิงเหลว ก๊าซเหลวใช้เติมไฟแช็ก	CTH, เว้นแต่การบรรจุน้ำมันเพื่อขายปลีก
37	37.03-37.06	กระดาษไวแสง फिल्म	CTH
38	38.02	คาร์บอนกัมมันต์	CTH
38	38.19-38.22	น้ำมันเบรกไฮดรอลิก	CTH
39	39.18	พลาสติกปูพื้น พลาสติกปิดผนัง	CTH
40	40.03	ยางปรับสภาพ (รีเคลม)	CTH
40	40.09-40.11	หลอด สายพาน ยางนอก	CTH
40	40.14-40.16	ถุงยางคุมกำเนิด เครื่องแต่งกาย ถุงมือ กระเบื้องปูพื้นยาง	CTH
40	40.08	แผ่นยาง	CTH, เว้นแต่พิกัด 40.07
40	40.07	ด้ายยาง	CTH, เว้นแต่พิกัด 40.08
41	41.02-41.03	หนังสือของแกะ หนังสืออื่น ๆ เช่น แพะ งู จระเข้	CTH
42	42.01	เครื่องอ่านและเครื่องเขียนลากทำด้วย หนัง	CTH
42	42.04-42.06	หนังัดของขบเคี้ยวสำหรับสุนัข เอ็นเย็บ แผล	CTH
43	43.01	หนังเฟอร์ดิบ	CTH
43	4302.11-4302.19	หนังเฟอร์ฟอกหรือตกแต่งแล้ว	CTH

ตารางที่ ข-1 (ต่อ) ตัวอย่างรายการสินค้าที่ TCRO สรุปความตกลงแล้วใช้หลักเกณฑ์
การได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยมีการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด (CTH)

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
44	4401.1	ไม้พีน	CTH
44	41.03-44.06	ไม้ที่ยังไม่แปรรูป ไม้เสาะเข็ม ไม้หมอนรถไฟ	CTH
44	44.17	ด้ามเครื่องมือ ด้ามไม้กวาด	CTH
44	44.19-44.21	เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร หีบ ของอื่น ๆ ทำด้วยไม้	CTH
45	45.01	ไม้ก๊อก	CTH
46	4601.10	สิ่งถักตามยาวด้วยวัตถุดิบถักสาน	CTH
46	46.02	เครื่องจักสานอื่น ๆ เช่น กระจอก ตะกร้า	CTH
48	48.01-48.07	กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษชำระ กระดาษอัด	CTH
49	49.02-49.11	หนังสือพิมพ์ วารสาร แผนที่ ไปรษณียากร ปฏิทิน	CTH
50	50.02	ไหมดิบ	CTH
54	Ex 54.07 (d)	ผ้าทออื่น ๆ ทำด้วยใยยาวสังเคราะห์	CTH
55	55.01	เส้นใยยาวประดิษฐ์	CTH, เว้นแต่พิกัด 54.01-54.06
56	5601.1	ผ้าเช็ดตัว ผ้าอ้อม ทำด้วยแวนดิ่ง	CTSH
57	57.01	พรม สิ่งทอปูพื้นอื่น ๆ ทำด้วยวิธีผูกปม	CTH
58	58.05	เทเพสทรี	CTH
59	59.02	ผ้าใบยางรถ	CTH

ตารางที่ ข-1 (ต่อ) ตัวอย่างรายการสินค้าที่ TCRO สรุปความตกลงแล้วใช้หลักเกณฑ์
การได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยมีการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด (CTH)

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
60	ex 60.01 (d)	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์อื่น ๆ	CTH
64	6406.20	นอกเหนือจากการหุ้ม ฟอก ย้อม พื้นรองเท้าด้านนอกทำด้วยยางหรือ พลาสติก	CTH
64	6406.91	ส่วนประกอบของรองเท้าทำด้วยไม้	CTH
65	65.01-65.02	ทรงหมวกทำด้วยสักหลาดหรือวัสดุอื่น	CTH
65	65.06-65.07	เครื่องสวมศีรษะทำด้วยยาง พลาสติก ทรง หมวก	CTH
66	66.03	ส่วนประกอบของร่ม ไม้เท้า แล่	CTH
67	67.04	ผมปลอม เคราปลอม ทำด้วยผมคน ขนสัตว์	CTH
68	68.01	หินปูถนน ปูพื้น	CTH
69	69.01-69.07	อิฐ กระเบื้องปูพื้นเซรามิก	CTH
69	69.09-69.10	อ่างล้างชาม เครื่องสุขภัณฑ์อื่น ๆ	CTH
69	69.13-69.14	รูปปั้นเซรามิก ผลิตภัณฑ์เซรามิกอื่น ๆ	CTH
70	70.07-70.09	กระจกนิรภัย กระจกเงา	CTH
70	70.11-70.12	กระเปาะแก้ว หลอดสำหรับทำหลอดไฟฟ้า	CTH
70	70.14-70.18	กระจกแว่นตา บล็อกปูพื้น รัตนชาติเทียม	CTH
70	70.20	ของอื่น ๆ ทำด้วยแก้ว	CTH
71	ex 71.11 (b)	เครื่องประดับโลหะสามัญ เงิน ทองคำหุ้ม แพลทตินัม	CTH

ตารางที่ ข-1 (ต่อ) ตัวอย่างรายการสินค้าที่ TCRO สรุปความตกลงแล้วใช้หลักเกณฑ์
การได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยมีการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด (CTH)

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
71	71.17-71.18	เครื่องเพชรพลอยเทียม เหริยัญชาปณ์	CTH
72	72.13	เหล็กท่อนและเหล็กเส้นที่ได้จากการ รีดร้อน	CTH, เว้นแต่พิกัด 72.14
72	72.18	เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	CTH
73	73.07	ข้อต่อ หลอด ท่อทำด้วยเหล็กหรือ เหล็กกล้า	CTH
73	73.19-73.20	เข็มเย็บ สปริงทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	CTH
74	74.11-74.18	หลอด ท่อ ของใช้บนโต๊ะอาหาร เครื่องสุขภัณฑ์ทำด้วยทองแดง	CTH
75	ex 75.06 (b)	แผ่น แถบทำด้วยนิกเกิล	CTH
75	ex 75.04 (b)	เกล็ดนิกเกิล	CTH
76	76.09	อุปกรณ์ติดตั้ง เช่น ข้อต่อ อลูมิเนียม	CTH
76	76.11-76.15	ของอื่น ๆ ทำด้วยตะกั่ว เช่น เครื่องใช้บน โต๊ะอาหาร	CTH
78	78.06	ของอื่น ๆ ทำด้วยตะกั่ว เช่น ของใช้ ตามบ้าน	CTH
79	79.05	แผ่น แถบ สังกะสี	CTH
79	ex 79.07 (b)	ของอื่น ๆ ทำด้วยสังกะสี เช่น เครื่องสุขภัณฑ์	CTH
80	80.04	แผ่น แถบ ดีบุก	CTH

ตารางที่ ข-1 (ต่อ) ตัวอย่างรายการสินค้าที่ TCRO สรุปความตกลงแล้วใช้หลักเกณฑ์
การได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยมีการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด (CTH)

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
82	8205.51	เครื่องมือเครื่องใช้งานด้วยมือสำหรับใช้ใน บ้าน	CTH
82	8211.94	ไบมีด	CTH
83	83.01	กุญแจ และส่วนประกอบทำด้วยโลหะ สามัญ	CTH
83	83.03-83.05	ตู้นิรภัย แถบลวดสำหรับเย็บทำด้วยโลหะ สามัญ	CTH
83	83.10	ป้ายเครื่องหมาย ตัวเลข ทำด้วยโลหะ สามัญ	CTH
84	84.08	เครื่องยนต์สันดาปภายใน (เครื่องยนต์ ดีเซล)	CTH
90	90.33	ส่วนประกอบของเครื่องอุปกรณ์ในตอนที่ 90	CTH
91	ex 91.10 (a)	เครื่องจักรของนาฬิกาข้อมือและนาฬิกา ชนิดคล็อก	CTH, เว้นแต่พิกัด 91.14
92	92.09	ส่วนประกอบของเครื่องดนตรี	CTH
94	9404.10	ฐานรองฟูก	CTH
95	95.07-95.08	คันเบ็ด สวิงจับปลา ม้าหมุน ชิงช้า	CTH
96	96.03-96.04	ไม้กวาด แปรง ไม้ถูพื้น	CTH

ที่มา : จุลสารธนาคารกรุงเทพ

การได้แหล่งกำเนิดตามหลัก CTHS (Change of Tariff Split Heading) หมายถึง เป็นสินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้วจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากร (Change in Tariff Classification) จากประเภทหนึ่งที่ยกออกมา (Split Heading) ไปเป็นอีกประเภทหนึ่งที่ยกออกมา (Split Heading) โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงประเภทใน 4 หลักแรก เช่น เปลี่ยนจาก ex72.26(a) เป็น ex72.26(c) ดังตัวอย่างในตารางที่ ข-2

ตารางที่ ข-2 ตัวอย่างสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดตามหลัก CTHS และ CTSH

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
2	ex 02.10 (i)	เนื้อและเครื่องในสัตว์ป็น	CTHS, เว้นแต่พิกัด 02.10 (j)
3	ex 03.05 (d)	ปลาป่นแห้ง ใสเกลื้อ	CTHS, เว้นแต่พิกัด ex03.05 (e)
3	ex03.06 (c)	กุ้ง ปู ป่น สดแห้ง ใสเกลื้อ	CTHS, เว้นแต่พิกัด ex03.06 (d)
3	ex03.07 (c)	หอย ปลาหมึก ป่น สดแห้ง ใสเกลื้อ	CTHS, เว้นแต่พิกัด ex03.07 (d)
25	2522.20	สเลกไลม์	CTSH
28	28.01	คอลรีน ไอโอดีน	CTSH
29	29.01-29.10	ก๊าซจุดไฟ เมนทอล	CTSH
29	29.29	น้ำตาลเทียม	CTSH
33	3301.11-3301.19	เอสเซนเชียลออยล์	CTSH
35	3505.20	โมดิไฟด์สตาร์ช	CTSH

ตารางที่ ข-2 (ต่อ) ตัวอย่างสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดตามหลัก CTHS และ CTSH

พิกัด		สินค้า	เงื่อนไขกำหนดแหล่งกำเนิด (Origin Criteria)
ตอน (Chapter)	ประเภท (Heading) ประเภทย่อย (Sub-Heading)		
46	4601.20-4601.99	เสื้อผ้าที่ทำด้วยวัสดุจากพืช	CTSH
56	5601.1	ผ้าเช็ดตัว ผ้าอ้อม ทำด้วยเวดดิ้ง	CTSH
80	8001.20	ดีบุกที่ยังไม่ขึ้นรูปชนิดเจือ	CTSH
81	ex 81.01 (a)	ทังสเตน (วูลเฟรม) เจือ	CTHS
	ex 81.10 (a)	พลวงเจือ	CTHS

ที่มา : จุลสารธนาคารกรุงเทพ.

**คำสั่งกรมศุลกากรแต่งตั้งคณะกรรมการกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิด
สินค้า**

- คำสั่งกรมฯ ที่ 108/2538 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2538
- คำสั่งกรมฯ ที่ 244/2538 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2538
- คำสั่งกรมฯ ที่ 346/2540 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2540
- คำสั่งกรมฯ ที่ 105/2543 ลงวันที่ 26 เมษายน 2543

**คำสั่งคณะกรรมการกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเรื่องแต่งตั้งคณะ
อนุกรรมการกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า**

- คำสั่งคณะกรรมการฯ ที่ 1/2541 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541
- คำสั่งคณะกรรมการฯ ที่ 1/2543 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2543
- คำสั่งคณะกรรมการฯ ที่ 2/2543 ลงวันที่ 29 กันยายน 2543

ภาคผนวก ค.
ตารางสถิติ

ตารางที่ ค-1 ผลผลิตข้าวเปลือกของโลกปี 2524 , ปี 2531-2535

ปริมาณ : พันตันข้าวเปลือก

ประเทศ	2524	2531	2532	2533	2534	2535	อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย 2524-2535 (%)
กลุ่มประเทศกำลัง พัฒนา							
จีน (รวมไต้หวัน)	147,042	171,792	182,848	191,965	186,466	188,290	2.3
อินเดีย	76,883	106,369	110,310	111,496	110,441	107,811	2.8
อินโดนีเซีย	32,774	41,676	44,730	45,179	44,688	47,769	3.4
บังคลาเทศ	20,446	23,097	27,190	27,481	26,912	27,520	2.8
ไทย	17,774	21,263	20,601	17,193	20,400	19,500	0.8
พม่า	14,147	13,168	13,807	13,966	13,193	14,913	0.5
เวียดนาม	12,415	18,266	19,288	18,818	21,500*	21,800*	5.2
ฟิลิปปินส์	8,122	9,207	8,985	9,884	9,130	9,650	1.6
เกาหลีใต้	7,149	8,407	8,100	7,722	7,370	7,257	0.1
ปากีสถาน	5,145	4,798	4,830	4,891	4,862	4,571	-1.1
เกาหลีเหนือ	4,900	5,600*	5,400*	5,300*	5,600*	5,800*	1.5
เนปาล	2,560	3,283	3,390	3,502	3,223	2,723*	0.6
มาเลเซีย	2,020	1,783	1,854	2,026	1,800	1,899	-0.6
อื่น ๆ	5,104	5,709	6,267	6,866	6,757	7,111	3.0
รวม	360,985	449,048	472,394	481,513	476,740	481,620	2.6
กลุ่มประเทศพัฒนา แล้ว							
ญี่ปุ่น	12,824	12,330	12,294	13,124	11,926	13,118	0.2
ออสเตรเลีย	759	751	805	846	787	1,128	3.6
รวม	13,583	13,081	13,099	13,970	12,713	14,246	0.4
รวมเอเชีย-แปซิฟิก	374,568	462,129	485,493	795,483	489,443	495,866	2.6
โลก	412,320	492,237	515,694	522,202	519,866	526,396	2.2

ที่มา : FAO 1993, (D:21)

หมายเหตุ : ข้อมูลทั้งหมดคำนวณจากข้อมูลดิบ

*ประมาณการอย่างไม่เป็นทางการ

ตาราง ค-2 ผลิตภาพต่อพื้นที่การผลิตข้าวของโลกปี 2524 2531-2534

(กิโลกรัม/ไร่)

ประเทศ	2524	2531	2532	2533	2534	อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย 2524-34 (%)
ประเทศกำลังพัฒนา						
1. บังคลาเทศ	313	365	459	411	418	3.1
2. ภูฐาน	328	265	265	265	265	-2.7
3. กัมพูชา	160	213	227	222	213	3.3
4. จีน	643	845	880	913	906	2.0
5. เกาหลีเหนือ	1,225	1,337	1,290	1,266	1,200	0.2
6. ฟิลิปปินส์	332	384	387	350	365	1.4
7. อินเดีย	314	408	419	420	421	3.4
8. อินโดนีเซีย	559	658	680	688	696	1.9
9. อิหร่าน	574	499	572	601	574	0.8
10. ลาว	248	306	377	374	350	4.4
11. มาเลเซีย	455	431	431	415	391	-0.8
12. พม่า	471	465	467	470	437	-0.8
13. เนปาล	316	362	379	385	402	3.7
14. ปากีสถาน	417	376	367	371	381	-1.1
15. ฟิลิปปินส์	377	423	433	449	452	1.7
16. เกาหลีใต้	935	1049	1031	994	990	0.4
17. ศรีลังกา	423	546	478	490	446	0.7
18. ไทย	312	343	323	287	321	0.0
19. เวียดนาม	352	475	516	510	494	3.1
เฉลี่ย	455	544	568	571	568	2.0

ตาราง ค-2 (ต่อ) ผลิตภาพต่อพื้นที่การผลิตข้าวของโลกปี 2524 2531-2534

(กิโลกรัม/ไร่)

ประเทศ	2524	2531	2532	2533	2534	อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย 2524-34 (%)
ประเทศพัฒนาแล้ว						
20. ออสเตรเลีย	1,146	1,123	1,230	1,408	1,305	2.3
21. ญี่ปุ่น	901	942	987	1012	937	0.6
เฉลี่ย	912	950	998	1032	953	0.7
รวมเอเชีย-แปซิฟิก	464	551	575	578	574	1.9
อื่น ๆ ของโลก	374	430	432	438	444	1.8
โลก	454	537	559	567	561	1.9

ที่มา : FAO, 2535 (D:21)

ตาราง ค-3 ข้าว : อัตราการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลิตภาพการผลิต
ในทวีปเอเชีย 2500/02-2531/33

(เปอร์เซ็นต์)

ประเทศ ภาคพื้น	2500/02- 2531/33	2500/02- 2531/33	2508/10- 2516/18	2516/18- 2524/26	2524/26- 2531/33
เอเชียรวม					
พื้นที่เพาะปลูก	0.73	0.85	1.09	0.24	0.25
ผลผลิต	3.08	2.60	3.37	3.09	2.16
ผลิตภาพการผลิต	2.36	1.74	2.27	2.86	1.91
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้					
พื้นที่เพาะปลูก	0.93	1.73	0.35	1.51	0.72
ผลผลิต	3.24	3.17	3.29	4.28	2.29
ผลิตภาพการผลิต	2.32	1.46	2.94	3.22	1.57
เอเชียใต้					
พื้นที่เพาะปลูก	0.89	1.26	0.61	0.88	0.25
ผลผลิต	2.33	3.13	1.63	2.57	2.31
ผลิตภาพการผลิต	1.45	1.89	1.02	1.71	2.03
จีน					
พื้นที่เพาะปลูก	1.52	-0.58	2.25	-1.07	-0.38
ผลผลิต	3.55	2.62	3.92	2.98	1.25
ผลิตภาพการผลิต	3.03	3.21	1.68	4.06	1.63
อินเดีย					
พื้นที่เพาะปลูก	1.67	1.21	0.74	0.46	0.34
ผลผลิต	2.49	1.95	2.90	2.22	3.62
ผลิตภาพการผลิต	1.81	0.74	2.15	1.57	3.23

ที่มา : World Rice Statistics, 2533 IRRI. อ้างอิงโดย Rosegrant and Pingali 2535 : 37

หมายเหตุ : เอเชียใต้รวม บังคลาเทศ เนปาล ปากีสถาน และศรีลังกา ไม่รวมอินเดีย
เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือใต้รวม พม่า อินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว มาเลเซีย
ฟิลิปปินส์ ไทย และ เวียดนาม

ตารางที่ ค-4 ปริมาณการส่งออกข้าว แบ่งตามภาคพื้นและประเทศหลัก 2530-2535

หน่วย : พันตันข้าวสาร

ภาคพื้นและประเทศ	2530	2531	2532	2533	2534	2535
เอเชีย	8,254	7,222	9,425	7,481	8,301	10,041
ไทย	4,357	4,783	6,037	3,927	3,995*	4,780
ปากีสถาน	1,310	943	762	851	1,450*	1,358
จีน (รวมไต้หวัน)	1,269	903	384	405*	819*	1,053*
พม่า	486	61	159	87	203	206
อินเดีย	300*	350*	496	500*	700*	583*
เวียดนาม	153	97	1,383	1,670	1,048*	1,914
อินโดนีเซีย	119	20	239	35	50*	88
เกาหลีเหนือ	150*	150*	50*	0*	0*	0*
อื่น ๆ	111	13	17	7	36	50
แอฟริกา	103	84	44	76	16	229
อเมริกาเหนือ	2,444	2,248	2,974	2,424	2,197	2,105
อเมริกา	2,444	2,248	2,974	2,424	2,197	2,105
อเมริกาใต้	501	484	575	605	658	648
อเมริกากลาง (รวมคาริเบียน)	6	11	0	2	0	0
ยุโรป ¹	447	350	382	367	410	412
อดีตสหภาพโซเวียต ²	73	23	61	5*	10*	15*
โอเชียเนีย	300	338	460	480	502	580
ออสเตรเลีย	300*	338	460	480	502	580
อื่น ๆ	300*	338	460	480	502	0
ทั่วโลก	12,128	10,760	13,921	11,439	12,239	14,030
ประเทศพัฒนา	3,264	2,959	3,877	3,276	3,119	3,112
ประเทศกำลังพัฒนา	8,864	7,801	10,044	8,163	9,120	10,918

ที่มา : FAO, 2535 (C:15)

หมายเหตุ : ข้อมูลทั้งหมดคำนวณจากข้อมูลดิบ

1. จากปี 2534 รวมแอสโทเนีย ลัทเวียและลิทัวเนีย
2. จากปี 2534 ไม่รวมแอสโทเนีย ลัทเวียและลิทัวเนีย

ตารางที่ ค-5 สัดส่วนการค้าข้าวของโลกแยกเป็นรายประเทศที่สำคัญ

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศ	2532	2533	2534	2535	2536
ไทย	33.77	33.21	34.02	31.87	29.92
สหรัฐอเมริกา	20.75	18.29	15.00	17.32	18.21
เวียดนาม	14.32	8.73	13.64	13.16	13.01
ปากีสถาน	7.75	10.80	9.68	6.24	7.81
จีน	2.80	5.74	6.65	9.01	7.15
อินเดีย	4.33	5.92	3.56	3.12	3.25
ออสเตรเลีย	4.03	3.33	3.56	3.46	5.04
อื่น ๆ	12.25	13.98	13.89	15.82	15.61
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ,
สำนักงาน, 2537 : 106)

ตารางที่ ค-5 (ต่อ) สัดส่วนการค้าข้าวของโลกแยกเป็นรายประเทศที่สำคัญ
พ.ศ. 2539-2541

หน่วย : ร้อยละ

	2539	2540	2541
ไทย	30.44	26.69	22.72
สหรัฐอเมริกา	14.72	11.00	10.81
เวียดนาม	5.83	17.14	13.20
ปากีสถาน	8.92	8.47	6.85
จีน	1.99	4.84	13.17
อินเดีย	13.88	10.23	16.67
ออสเตรเลีย	3.16	3.14	1.92
อิตาลี	3.39	3.03	2.09
อุรุกวัย	3.36	3.11	2.29

ที่มา : ไทย, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ประเทศอื่น, องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

(เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง, 2542 : 235)

ตารางที่ ค-6 การบริโภคข้าวต่อหัวเฉลี่ยในเอเชีย แบ่งตามกลุ่ม (กิโลกรัมข้าวสาร/5ปี)

หน่วย : กิโลกรัมข้าวสาร

	2504-2508	2524-2528	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง (%)
กลุ่มที่ I			
ญี่ปุ่น	124	88	-29.00
มาเลเซีย	132	109	-17.4
เนปาล	126	105	-16.7
สิงคโปร์	103	74	-28.2
ไทย	191	164	-14.1
ไต้หวัน	161	98	-39.1
กลุ่มที่ II			
บังคลาเทศ ^{1/}	154	156	1.3
อินเดีย ^{2/}	77	75	-2.6
เกาหลีใต้	129	136	5.4
กลุ่มที่ III			
พม่า	133	222	66.9
จีน ^{3/}	81	108	33.3
อินโดนีเซีย ^{4/}	107	157	46.7
ฟิลิปปินส์ ^{5/}	91	102	12.1

ที่มา : Ito; Peterson and Grant, 2532 : 33

หมายเหตุ : กลุ่มประเทศแบ่งตามการเปลี่ยนแปลงในการบริโภคข้าวต่อหัว

กลุ่มที่ I ได้แก่ ประเทศที่บริโภคข้าวลดลงมากกว่าร้อยละ 10

กลุ่มที่ II ได้แก่ ประเทศที่บริโภคเปลี่ยนแปลงในช่วงเพิ่มขึ้นหรือลดลงร้อยละ 10

กลุ่มที่ III ได้แก่ ประเทศที่บริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10

1/ ประมาณการ FAO (2534) สำหรับปี 2543 เท่ากับ 163.1 กก./คน/ปี

2/ ประมาณการ FAO (2534) สำหรับปี 2543 เท่ากับ 76.0 กก./คน/ปี

3/ ประมาณการ FAO (2534) สำหรับปี 2543 เท่ากับ 106.1-113.0 กก./คน/ปี

4/ ประมาณการ FAO (2534) สำหรับปี 2543 เท่ากับ 147.2 กก./คน/ปี

5/ ประมาณการ FAO (2534) สำหรับปี 2543 เท่ากับ 95.4 กก./คน/ปี

ตารางที่ ค-7 ข้าว : ภาพรวมประมาณการของการผลิต การบริโภค และการค้าโลก
ในปี 2543

หน่วย : กิโลกรัมข้าวสาร

	การผลิต	การบริโภค	การส่งออก	การนำเข้า
โลก	409.41	407.86	17.11	17.07
ผู้ผลิตและผู้ค้ารายใหญ่				
จีน	144.07	143.23	1.02	0.76
อินเดีย	85.07	84.24	0.53	0.03
อินโดนีเซีย	35.34	35.13	0.18	0.42
พม่า	11.69	11.34	0.30	
ปากีสถาน	3.54	2.54	1.00	-
ฟิลิปปินส์	7.89	8.11	0.04	0.28
ไทย	16.09	9.84	6.24	-
เวียดนาม	17.30	14.91	2.43	0.08
สหรัฐอเมริกา	6.25	4.37	2.12	0.25
ออสเตรเลีย	0.60	0.17	0.45	0.24
ตลาดข้าวอื่น ๆ				
มาเลเซีย	1.14	1.77	*	0.64
ทวีปแอฟริกา	8.95	12.73	0.10	3.98
ตะวันออกกลาง	3.59	7.68	0.11	4.31
ลาตินอเมริกา	16.51	17.50	0.62	1.74
อิตาลี	1.64	2.12	1.28	1.73

ที่มา : FAO 1993.

หมายเหตุ : *ต่ำกว่าหมื่นตัน

ตารางที่ ค-8 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกของสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม
ปี 2513 ถึง 2539

	2513-2522	2523-2532	2533-2539	2533	2534	2535	2536	2537	2537	2539
เกษตรกรรม	52.54	32.97	12.81	16.96	15.06	15.01	11.83	11.39	11.40	11.84
อุตสาหกรรม	27.64	56.39	79.72	74.67	76.24	76.93	80.41	81.12	81.87	81.54
สินค้านำเข้า เพื่อการส่งออก	2.03	0.84	0.20	0.28	0.32	0.17	0.19	0.19	0.17	0.18

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจรายเดือน , ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ค-9 สัดส่วนและการขยายตัวของการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมปี 2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

	อัตราการขยายตัว						สัดส่วน	
	2536	2537	2538	2539	2531-2534	2535-2539	2531-2534	2535-2539
เกษตรกรรม	-10.59	17.04	23.74	4.25	-0.91	9.70	19.43	12.10
ข้าว	-9.02	18.94	24.09	4.33	-8.76	10.64	6.19	3.63
ยางพารา	0.88	43.32	46.49	3.44	-3.72	23.10	4.57	3.93
มันสำปะหลัง	-26.59	-13.63	-2.77	13.12	2.92	-8.96	4.17	1.91
ไก่แช่แข็ง	-14.18	10.00	-1.72	-6.46	24.79	-2.06	1.31	0.87

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ค-10 บัญชีสมดุลข้าวของไทย ปีการค้า (พย.-ตค.) 2537/38-2539/40

รายการ	2537/38	คาดคะเน	
		2538/39	2536/40
อุปทาน	23.922	23.933	23.958
ผลผลิต	21.111	22.015	21.367
ข้าวนาปี	18.161	17.729	17.867
ข้าวนาปรัง	2.950	4.286	3.500
สต็อกต้นปี	2.811	1.918	2.591
อุปสงค์			
ใช้บริโภค ^{**}	12.424	13.009	13.195
ใช้ทำพันธุ์	0.765	0.809	0.782
ใช้ในกิจการอื่น ๆ	1.300	1.600	1.700
ข้าวคงเหลือเพื่อส่งออกและเก็บเป็นสต็อก	11.498	10.924	10.763
ส่งออก	9.580	8.333	5.563
(คิดเป็นข้าวสาร พย.-ตค.)	(6.323)	(5.500)	(5.652)
มูลค่า	47,352	-	-
สต็อกปลายปี	1.918	2.591	2.200

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2535 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2540:7)

* ประมาณการ

ข้อมูลจากการสำรวจ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวเฉลี่ยต่อคน

** ปี 2533/34 อัตราการบริโภค 128.33 กิโลกรัม/คน (ข้าวสาร)

หรือ 195.2 กิโลกรัม/คน (ข้าวเปลือก)

ปี 2534/35-2538-39 อัตราการบริโภค 113.98 กิโลกรัม/คน (ข้าวสาร)

หรือกิโลกรัมละ 172.70 กิโลกรัม/คน (ข้าวเปลือก)

ตารางที่ ค-11 ปริมาณข้าวที่ส่งออกโดยภาคเอกชนและภาครัฐบาลช่วงปี 2538-2543

ปริมาณ: พันตันข้าวสาร

มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ภาคเอกชน	ภาครัฐบาล	รวมปริมาณ	รวมมูลค่า
2538	5313 (89.48%)	625 (10.52%)	5,938	46,791
2539	4,924 (93.78%)	326 (6.22%)	5,250	48,783
2540	5,026 (95.32%)	246 (4.68%)	5,272	60,619
2541	6,224 (97.76%)	143 (2.24%)	6,367	85,019
2542	6,341 (94.80%)	348 (5.20%)	6,688	72,134
2543	6,233 (94.87%)	337 (5.13%)	6,570	67,889

ที่มา : สมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศ

รายนามผู้ให้การสัมภาษณ์จากภาครัฐและภาคเอกชน

1. นายสันติ ครองสิทธิเดช ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประเมินภาษีศุลกากร 9 กรมศุลกากร
สัมภาษณ์ วันที่ 5 มกราคม 2544 และ 2 กุมภาพันธ์ 2544
2. นายวิเชียร อินสุข หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์ตลาด กองการค้าัญพืช กรมการค้าต่างประเทศ
สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์วันที่ 15 มกราคม 2544
3. นายอภิรัตน์ โพธิกนก นักวิชาการพาณิชย์ 6 กองการค้าัญพืช กรมการค้าต่างประเทศ
สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ วันที่ 17 มกราคม 2544
4. ดร. นิลสุวรรณ สีลาธรรมี ประธานอนุกรรมการด้านแหล่งกำเนิดสินค้า WTO ของ กกร. และผู้
แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สัมภาษณ์วันที่ 25 มกราคม 2544
5. ดร. ปิยะนุช มาลากุล ณ อยุธยา ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สัมภาษณ์วันที่ 25
มกราคม 2544
6. นางสาวเสาวณิต ผ่องใส นักวิชาการพาณิชย์ 5 กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ สัมภาษณ์ทาง
โทรศัพท์วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2544
7. นายสมบุญ ฝไท่จันท์ ผู้จัดการสมาคมผู้ส่งออกข้าวต่างประเทศ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์วันที่
12 มกราคม 2544

ประวัติผู้ศึกษา

นางสาวสุดาวรัตน์ เลิศวิทยาพนธ์ เกิด มกราคม พ.ศ. 2497 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต และประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิศวกรรมศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2521 และ 2523 ตามลำดับ และปริญญาตรีทางนิติศาสตร์จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปี 2532

ประวัติการทำงาน

ปี 2521-2523	การเคหะแห่งชาติ
ปี 2524- ปัจจุบัน	กรมศุลกากร